

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Kvæg

X-indeks

Anders Fogh

Dansk
Kødkvægs
avlsseminar
16-11-2013

PARTNER I
DLBR
DANSK
LANDBRUGSRÅDGIVNING

STØTTET AF
mælkeafgiftsfonden

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Naturerhverv.dk

Danmark og EU investerer i landdistrikterne.

Se "European Agricultural Fund for Rural Development" (EAFRD)

Målet med dette indeks er at hjælpe mælkeproducenten til at finde den økonomisk bedste kødkvægstyr på tværs af racer

Indekser for kødkvægstyre i dag

Udtrykt hos renracet kødkvæg – ikke helt samme egenskab for krydsninger (malkeko × kødkvægstyr)

Egenskaber i avlsværdivurdering for kødkvæg

Vækstindeks		
	Beregning Avlsmål	
Fødselsvægt, kødkvægsafkom	x	
Vægt ved 200 dage, kødkvægsafkom	x	
Vægt ved 365 dage, kødkvægsafkom	x	x
Nettotilvækst hos malkekvægsafkom	x	x
Nettotilvækst hos kødkvægsafkom	x	x
Tilvækst på individprøven	x	x

Slagteindeks		
	Beregning Avlsmål	
Klassificering, kødkvæg	x	x
Klassificering, malkekvæg	x	
Ultralydsareal milt på individprøve	x	

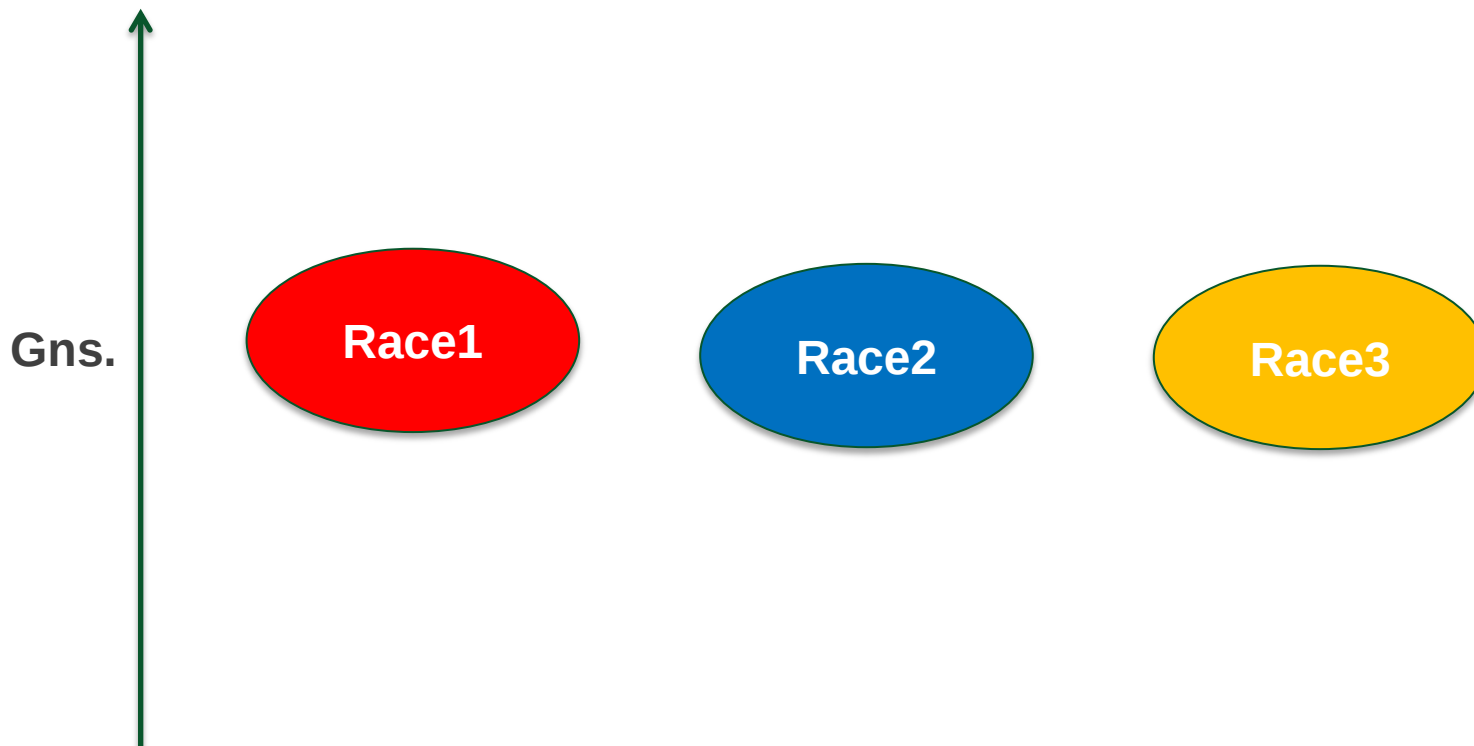
Fødselsindeks		
	Beregning Avlsmål	
Livskraft ved fødsel, kødkvægsafkom	x	x
Livskraft efter fødsel, kødkvægsafkom	x	x
Fødselsforløb, kødkvægsafkom	x	x
Fødselsvægt, kødkvægsafkom	x	
Livskraft, malkekvægsafkom	x	
Forløb, malkekvægsafkom	x	
Størrelse, malkekvægsafkom	x	

Avlsværdital for krydsningsegenskab er til rådighed

Indekser for kødkvægstyre i dag

- Udtrykt hos renracet kødkvæg – ikke helt samme egenskab for krydsninger (malkeko x kødkvægstyr)
- Udtrykt på racernes egen skala – kan ikke sammenlignes mellem racer

Indekser

Avlsværdital for kødkvægstyre udtrykt på racers egen skala

Indekser for kødkvægstyre i dag

- Udtrykt hos renracet kødkvæg – ikke helt samme egenskab for krydsninger (malkeko x kødkvægstyr)
- Udtrykt på racernes egen skala – kan ikke sammenlignes mellem racer

Avlsværdital er mindre anvendelige for mælkeproducenter, der vil krydse

HEDETOFT UNITED P, S. 50563

Ckr-nr: 80185-00096

Far: MAX

Mf: WLSF CELEBRITY CHIEF

Afgået,

S-Indeks: 136₍₉₅₎

[illegible]

Kødkvægstyre kan sammenlignes mellem racer, når de bruges på malkekøer

- Samme niveau af mødre
- Samme management- og produktionsforhold

Udgangspunkt for avlsværdital for krydsningsegenskaber for kødkvægstyre

- Avlsværdital for kødkvægstyre – bruges til at finde avlsmæssig niveau af kødkvægstyre indenfor race
- Resultater for krydsningskalve – bruges til at finde fænotypiske niveauforskelle mellem racer – justere avlsmæssig niveau

Egenskaber i X-indeks

- g/daglig nettotilvækst
- Formklasse
- Levende eller død ved fødsel
- Forløb ved fødsel

Fænotypiske forskelle mellem racer

Udgangspunkt

Krydsningskalve

- Morrace: Dansk Holstein og Jersey
- Alle farracer
- Kvie- og tyrekalve
- Født i mælkeleverende besætninger
- Intensivt opdrættet – født i 2008 eller senere

Fænotypiske forskelle mellem racer

Udgangspunkt

Krydsningskalve

- Slagtet 180 - 455 dage gamle (kun slagteegenskaber)
- Vægt ved slagtning 50 - 600 kg (kun slagteegenskaber)
- Mødre i 2+ laktation (kun fødselsegenskaber)
- Fjern tvillinger
- Fjern aborter
- Fjern stude

Fænotypiske forskelle mellem racer

Trin 1: Korrigere til samme standard kalv

For at undgå forskelle mellem kødkvægsfædre, som skyldes andet end far, korrigeres alle kalve til:

- Tyrekalv
- Holstein mor
- 365 dage gammel ved slagtning (kun slagteegenskaber)

Fænotypiske forskelle mellem racer

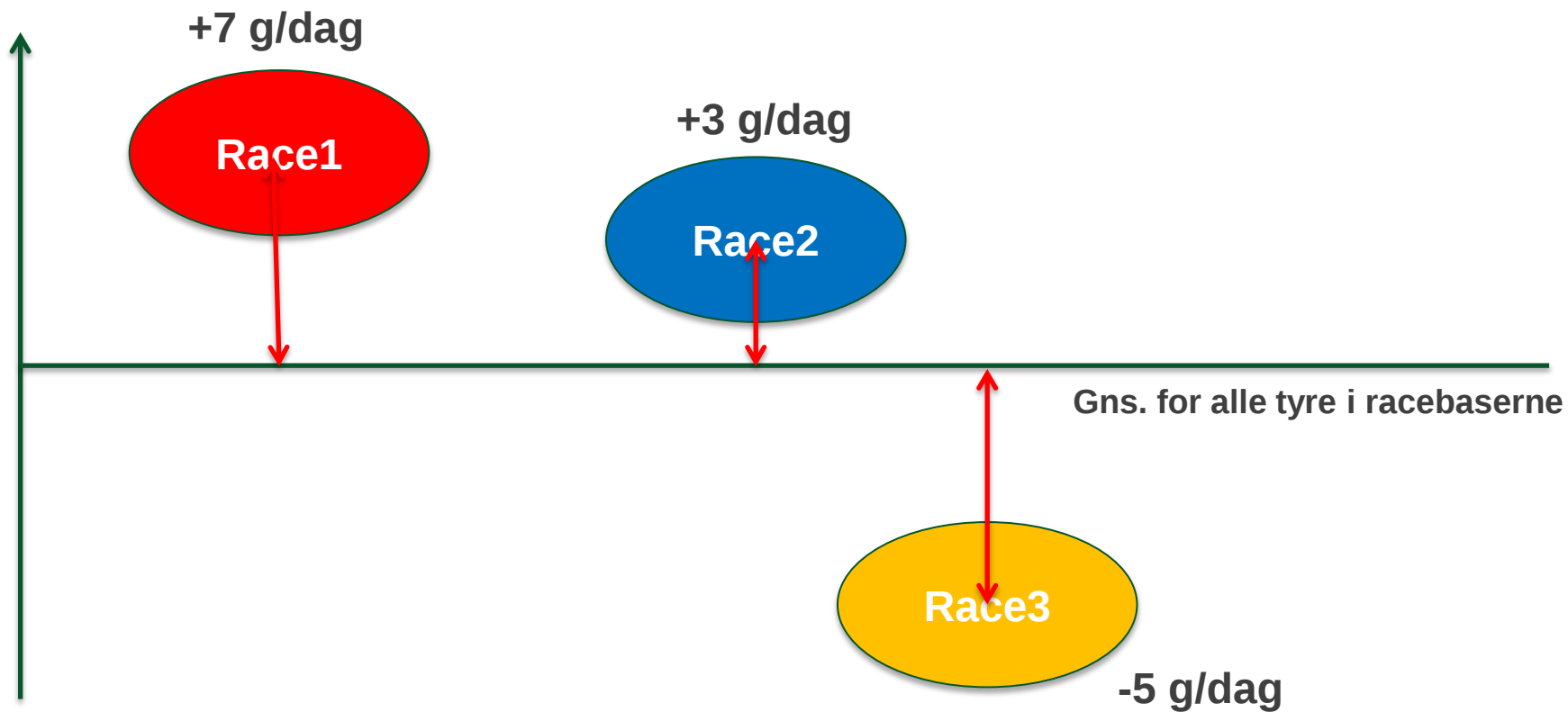
Trin 2: Tyre som definerer fænotypisk niveau

Tyre kommer med i racens base, når de har:

- Minimum 5 kalve for vægt og form
- Minimum 20 kalve for livskraft
- Minimum 3 fødselsbesætninger
- For at en race kan komme med, skal der være minimum 10 tyre, som opfylder overstående krav

Krav til antal er vigtige for at sikre stabilitet i raceniveauer over tid

Fænotypiske forskelle i daglig tilvækst

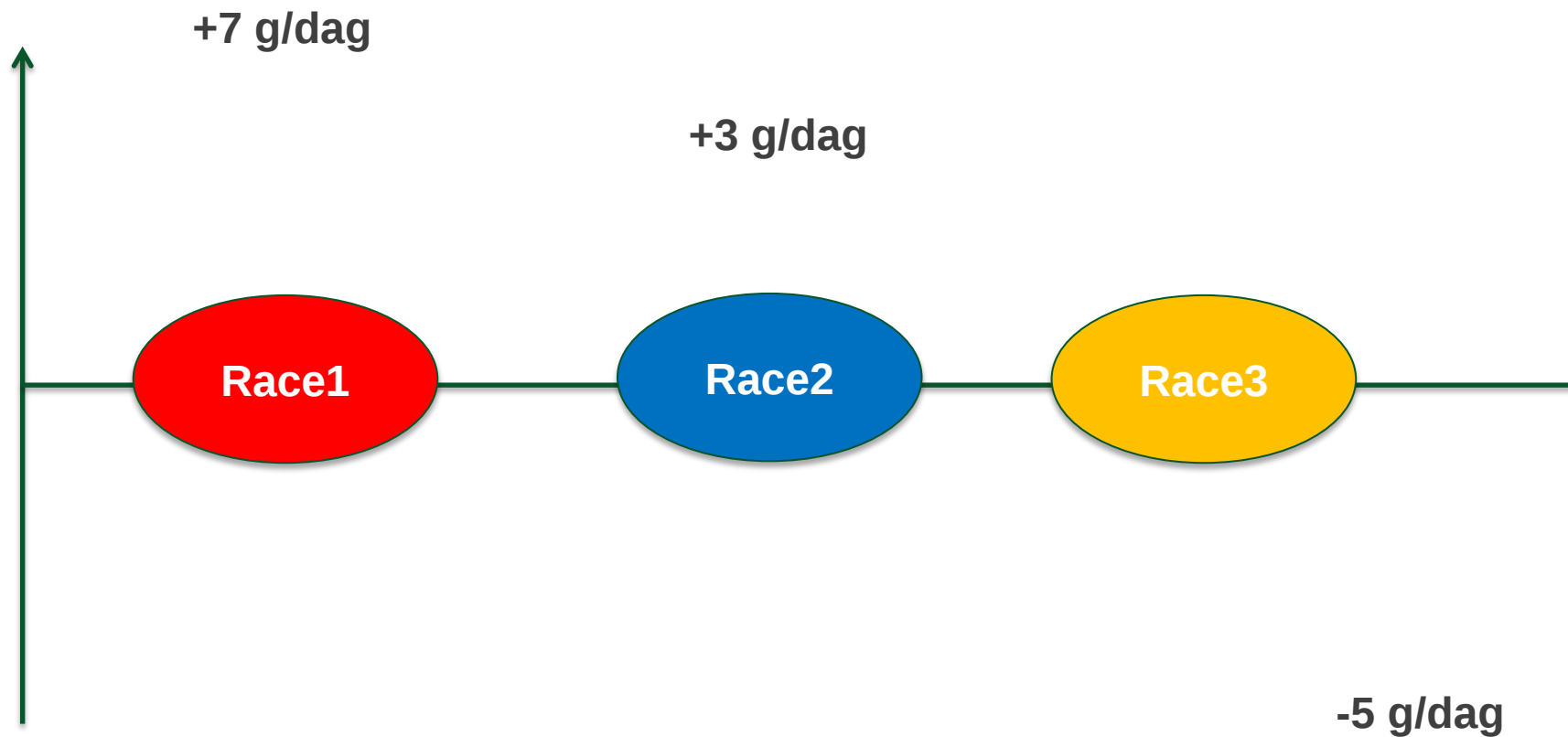

Avlsværdital

Trin 3: Avlsværdital justeres med fænotypiske forskelle

- Avlsværdital for racens tyre justeres med fænotypisk forskel
- Forskel i gns. avlsværdis mellem tyre i racebaserne er præcis lig gns. fænotypisk forskel mellem tyre

Avlsmæssigt niveau før og efter justering

Fra delindekser til X-indeks

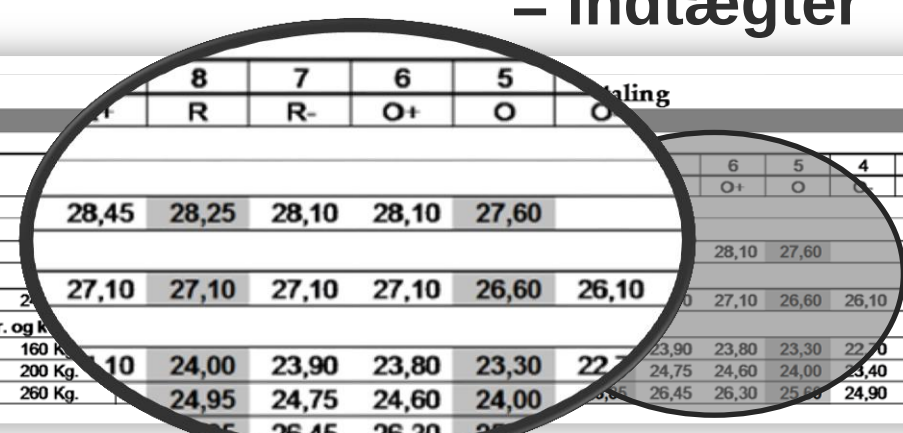
- **Delindekser for fødsels- og kødproduktions-egenskaber sammenvejes ud fra økonomiske værdier af at forbedre delegenskaben**
- **Der regnes 2 X-indekser**
  - **X-mælkeproducent (alle 4 delindekser)**
  - **X-slagtekalv (kun slagteegenskaber)**

Sammenvejning af delindekser

- Økonomiske værdier af at forbedre:
  - Tilvækst (g/dag) = 3,40 kr.
  - Formklasse = 40 kr.
  - Livskraft = 20 kr.
  - Forløb = 160 kr.
- Værdier for Livskraft og Tilvækst er som HOL
- Formklasse og Forløb er regnet specifikt for X-kalve

Eksempel formklasse

- En forbedret formklasse:
  - Øger afregningen af slagtekroppen
  - Giver ikke anledning til flere udgifter
- Værdi af formklasse = indtægter - udgifter
= indtægter

		8	7	6	5	4	3	2	1	Ændr.
		R	R-	O+	O	O	P+	P	P-	Øre/kg
UGE 37 - 2013										
Afregningspriser										
Formkode										
Artskode / kg.		28,45	28,25	28,10	28,10	27,60				
0 Kalv u. 8 mdr.										
0 Dansk Kalv										
180 til 240 kg		27,10	27,10	27,10	27,10	26,60	26,10			
2+5 Ungtyre u. 24 mdr. og K										
160 Kg.		24,10	24,00	23,90	23,80	23,30	22,70	21,70	20,20	19,20
200 Kg.										
260 Kg.		24,95	24,75	24,60	24,00	23,85	23,40	22,40	21,10	20,10

- Økonomisk værdi form: 0,2 kr./kg * 200 kg = 40 kr.

Kriterier for publicering af X-indekser

- For en tyr publiceres på X-indekslisterne kræves:
  - Mindst 100 fødte kalve med registreret forløb/livskraft fra mindst 10 forskellige besætninger
- OG
- Mindst 25 slagtede kalve med formklasse/vægt leveret fra mindst 10 forskellige besætninger
- Tyrens race opfylder krav til base (LIM, SIM, BLÅ)

Publicering 2 gange årligt

Hvor kan listen findes?

LandbrugsInfo

- Byggeri
- Energi
- Fjerkræ
- Får
- Heste
- IT
- Jura
- Kvæg**
- Ledelse
- Maskiner
- Miljø
- Planteavl
- Rådgivning
- Svin
- Tværfagligt

Kvæg

- Arbejdsplanlægning på kvægbedrifter
- Avl
  - Arvelige sygdomme
  - Avlsanalyser
  - Avlsværdital for kødkvæg
  - Avlsværdital for malkekvæg**
  - Genomisk Selektion
  - Krydsning
  - Kønssorteret sæd
  - Kåring og eksteriørtal
  - Udenlandske avlsværdital
- Dyrevelfærd og dødelighed
- Foder
- IT værktøjer
- Konsulentsiden Kvæg
- Kvægforskning
- Kvæggkongressen
- Kvægnøglen
- Kvægstalde
- Kødpoduktion
- Malkekøer og opdræt
- Miljø
- Mælkekvalitet

Du er her: LandbrugsInfo > Kvæg > Avl > Avlsværdital for malkekvæg

Avlsværdital for malkekvæg

Avlsværdital for malkeracetyre bliver publiceret 4 gange om året.

Avlsværdivurdering

Vægtfaktorer i [Nordic Total Merit](#) og [Y-indeks](#)

[Økonomisk værdi af NTM](#)

[Avl for større indtjening](#)

[Ændringer i beregningen af indekser](#)

[Recording and calculation of breeding values](#)

Avlsværdital

[Søgning på tyre](#)

[Hvornår beregnes avlsværdital ?](#)

[Informationen bag indekserne](#)

[Markering af tyre med genomisk information](#)

[Tilmeld mailservice](#)

Kryds med kødkvæg

[Hitliste - november 2013](#)

[Forklaring til hitlisten](#)

Listen

Race	Stbnr	Navn	X-mælke- producent (kr.)	X-slagte- kalv (kr.)	Netto tilvækst - gram	Slagteform - klasser	Livskraft - % levendefødte	Forløb - klasser	Afkom forløb	Afkom slagtet	Fødsels- besætninger	Slagte- besætninger	FEF
BLK	78220	Bivouac	219	197	38	1,7	0,8	0,03	493	217	160	127	
BLK	78240	Tornado	215	151	39	0,5	1,5	0,2	3117	891	621	284	98
BLK	78246	Ugo	200	166	35	1,2	0,3	0,17	290	108	39	36	
BLK	78254	Lucas	196	175	37	1,2	0,4	0,09	478	29	44	15	
BLK	78236	VINCENT	194	222	51	1,2	-1,2	-0,03	372	109	126	52	98
BLK	78218	Tallboy	193	188	33	1,9	0,3	-0,01	206	76	98	54	
BLK	78212	Urbanus	178	166	31	1,5	1	-0,05	154	95	12	23	
BLK	78162	BREJ LASSE	163	101	20	0,9	2,2	0,11	2539	1304	446	392	104
BLK	78224	Valentin	161	175	32	1,6	-0,4	-0,03	462	216	194	107	
BLK	78232	Fripon	154	135	30	0,8	0,5	0,04	260	106	115	64	
BLK	78226	Unique	153	113	26	0,6	0,9	0,13	1122	363	300	129	108
BLK	78233	Espoir	149	110	19	1,1	0,8	0,14	728	233	246	103	
BLK	78227	Latent	137	167	30	1,6	-0,5	-0,12	173	56	85	33	
BLK	78196	F Skywalk	132	121	34	0,1	0,1	0,05	778	432	228	189	100
BLK	78245	Talent	126	131	26	1,1	-1,5	0,16	442	65	42	33	
LIM	75889	Kl Osvald	121	116	30	0,4	-0,1	0,04	1619	721	562	306	98
SIM	50598	Amir	111	83	33	-0,7	0,6	0,1	140	26	109	25	99
SIM	50563	H United P	110	138	47	-0,6	-1,2	-0,02	493	192	238	119	96
BLK	78213	David	109	75	14	0,7	0,9	0,1	614	258	67	83	

Og så lidt statistikker...

Insemineringsstatistik

%	Antal doser
Simmental	2.500
Limousine	9.000
Blåkvæg	27.500

Og så lidt statistikker...

Drægtighedsprocenter

%	Holstein	Jersey
Holstein	41	
Jersey		49
Simmental	48	49
Limousine	38	48
Blåkvæg	41	51

- Drægtigheds pct. er på niveau med renracet niveau
- Tidligere undersøgelser: IO56 bedre med kødkvæg

Og så lidt statistikker...

Drægtighedslængder

Dage	Holstein	Jersey	Kødkvæg
Holstein	280		
Jersey		282	
Simmental	285	285	290
Limousine	287	288	292
Blåkvæg	281	281	282

- Nu: Forventet kælving ud fra morrace
- Fremover: Forventet kælving ud fra far- og morrace?

Og så lidt statistikker...

Produktionsresultater for Holstein

	Slagtealder (dage)	Nettoilvækst (g/dag)	Slagteform (klasser)	Dødfødte (%)	Forløb (klasser)
Simmental	344	750	5,7	5,75	1,48
Limousine	331	721	6,2	4,73	1,38
Blåkvæg	334	730	7,1	4,87	1,33

Samme kalve, som indgår i justering af fænotypisk niveau

Og så lidt statistikker...

Produktionsresultater for Jersey

	Slagtealder (dage)	Nettoilvækst (g/dag)	Slagteform (klasser)	Dødfødte (%)	Forløb (klasser)
Simmental ¹	376	606	4,0	5,3	1,25
Limousine	338	627	5,2	4,5	1,20
Blåkvæg	351	615	5,8	4,1	1,18

¹Under 300 kalve

Samme kalve, som indgår i justering af fænotypisk niveau